

זהירות מהפסדי ממון

בעניני ממונות אקטואליים - שמפורסם בעיתון "המודיע" בכל ערב שבת

מאת: יצחק בירך דסקל – דיין ומורה צדק

בס"ד, מאמר לח, פרשת עקב, תשפ"ו

לשמיעה בקול הלשון: בטלפון 073-2951374 : 1-4-3 באתר: [לחץ כאן](mailto:y.b.daskal@ybdaskal.com) טל: 052-7611435 y.b.daskal@ybdaskal.com

מאמר לח

מתי עדיף דין תורה על גישור

השואל: האם תמיד גישור עדיף על דין תורה?

הרב: לא. לפעמים עדיף דין תורה.

השואל: אני קצת מבולבל... אחרי שהרב כתב שגישור הוא הפתרון הטוב ביותר לסכסוך ממוני, מדוע לפעמים עדיף דין תורה?

הרב: לפעמים עדיף דין תורה בגלל בעל הדין שלך, שאינו מסוגל לגישור, ובוודאי לא יסכים לשום פשרה, אלא רק לקבל את מה שלפי "דעתו" מגיע לו.

השואל: למרות זאת, לא כדאי לנסות קודם גישור?

הרב: לא. בגישור אתה מגלה את טענותיך. לכן, אם יש סיכוי סביר מאוד שהסכסוך ייגמר בגישור – כדאי לגלות את טענותיך. אבל אם תיאלץ אחר כך ללכת לדין תורה, לא כדאי לך לחשוף את טענותיך מראש בפני בעל דינך.

השואל: מה כוונת הרב ש"בעל הדין שלי אינו מסוגל לגישור"?

הרב: יש אנשים שבאופיים קשה להם להתפשר.

השואל: האם הרב יכול לתת לי דוגמה?

הרב: כן. סיפר לי דיין שעשה גישור את המעשה הבא: היו אצלנו שני אנשים לגישור. מהרגע הראשון הרגשתי שאחד יסכים לגישור והשני לא. האחד היה נוח, והשני קשה כארז. וכך היה. לאחר כמה שעות של גישור, כשהגענו כמעט לסיום, הצעתי פשרה על סכום קטן כדי לסיים את הסכסוך. האחד הסכים מיד, והשני קם בכעס ואמר: "וכי באתי לכאן להפסיד כסף!" ויצא.

השואל: האם יש עוד סיבה שלפעמים עדיף דין תורה על גישור?

הרב: כן. אם אתה יודע בוודאות שהצדק איתך, ובטוח שתזכה בדין, יש מקום לשקול שלא להפסיד סתם כסף, כאשר בעל דינך רוצה להוציא ממך ממון שלא כדין.

השואל: לאור זאת, איך אדע אם אני באמת זוכה בדין, ואיך אדע אם בעל הדין שלי מתאים לגישור?

הרב: נכון. זו בעיה. אבל אם תתייעץ עם דיין מומחה, שמכיר גם את בעל דינך, ייתכן שיוכל להמליץ לך מה עדיף – גישור או דין תורה. מכל מקום, צריך לזכור שדין תורה משאיר בדרך כלל סכסוך מר, בעוד שגישור מסיים את המחלוקת מתוך הבנה. לכן

זהירות מהפסדי ממון

בעניני ממונות אקטואליים - שמפורסם בעיתון "המודיע" בכל ערב שבת

מאת: יצחק בירך דסקל – דיין ומורה צדק

בס"ד, מאמר לח, פרשת עקב, תשפ"ו

לשמיעה בקול הלשון: בטלפון 073-2951374 : 1-4-3 באתר: [לחץ כאן](mailto:y.b.daskal@vbdaskal.com) טל: 052-7611435 y.b.daskal@vbdaskal.com

כל סכסוך צריך להישקל לגופו.

השואל: אם הלכתי לגישור, האם זה מונע ממני ללכת אחר כך לדין תורה או למגשר אחר?

הרב: לא.

השואל: ומדוע מיד כשמתחיל דין תורה איני יכול ללכת לבית דין אחר או לגישור, ובגישור כן?

הרב: כיוון שדין תורה הוא בבחינת "יקוב הדין את ההר". בתחילת הדיון חותמים הצדדים על שטר בורות, וללא זה הדיינים אינם מסכימים לדון, כדי שיהיה בידם כוח לכפות את הדין. אבל גישור הוא ניסיון לפתור את הבעיה מתוך הבנה הדדית, וכשם שהפתרון מבוסס על הבנה – כך אין כפייה להישאר אצל אותו מגשר, ותמיד ניתן להפסיק את הגישור ולעבור לדין תורה.

כללים משפטיים

מתי גישור אינו עדיף

גישור אינו מתאים כאשר בעל הדין אינו מסוגל או אינו מוכן לקבל פשרה, אלא מתעקש לקבל את מלוא טענותיו.

חשיפת טענות

בהליך גישור נחשפות טענות הצדדים. אם קיים חשש ממשי שההליך ייכשל, עדיף שלא לחשוף מראש את הטענות, כדי שלא להזיק בהמשך בדיון בבית דין.

סיבה נוספת להעדפת דין תורה

כאשר ברור לצד שאם יפנה לדין תורה – יזכה בדין באופן מלא – אין טעם להפסיד חלק מממונו בפשרה.

שיקול דעת

כדי לדעת אם גישור מתאים, יש להתייעץ עם דיין מומחה המכיר את בעל הדין ואת אופיו, ויכול להמליץ על הדרך הנכונה.

הבדל מחייב בין דין תורה לגישור

בדין תורה הצדדים חותמים על שטר בורות המעניק לבית הדין סמכות כפייה. בגישור אין חתימה מחייבת מראש, וכל צד יכול להפסיק את ההליך ולעבור לבית דין.

זהירות מהפסדי ממון

בענייני ממונות אקטואליים - שמפורסם בעיתון "המודיע" בכל ערב שבת

בס"ד, מאמר לח, פרשת עקב, תשפ"ו מאת: יצחק בירך דסקל – דיין ומורה צדק

לשמיעה בקול הלשון: בטלפון 073-2951374 : 1-4-3 באתר: [לחץ כאן](http://y.b.daskal@vbdaskal.com) טל: 052-7611435 y.b.daskal@vbdaskal.com

שאלות ותשובות

שאלה: האם תמיד גישור עדיף על דין תורה?

תשובה: לא. אם בעל הדין אינו מסוגל לפשרה – עדיף דין תורה.

שאלה: האם כדאי לנסות גישור בכל מקרה?

תשובה: לא. אם צפוי שההליך ייכשל, אין לחשוף מראש את הטענות.

שאלה: האם יש אנשים שאינם מתאימים לגישור?

תשובה: כן. אנשים שקשה להם מטבעם להתפשר.

שאלה: אם ברור שהצדק איתי – מה עדיף?

תשובה: במצב כזה ייתכן שעדיף דין תורה, כדי לא להפסיד ממון שלא כדין.

שאלה: מה ההבדל המחייב בין דין תורה לגישור?

תשובה: בדין תורה הצדדים חותמים על שטר בוררות המחייב אותם, ובגישור אין כפייה – ניתן להפסיק ולעבור בכל עת לבית דין.

